

Helsinki-deklarasjonen er revidert og vedtatt

Generalforsamlingen i verdens legeorganisasjon (WMA) vedtok på sitt møte i oktober 2008 den reviderte utgaven av Helsinki-deklarasjonen.

Erklæringen retter seg i første rekke mot leger, men WMA (World Medical Association) inviterer også andre som er engasjert i medisinsk forskning, til å gå inn for de samme prinsippene.

– Legeforeningen er glad for at deklarasjonen nå er endelig godkjent, og vi er tilfreds med at mange av de innspillene som Legeforeningen tidligere har gått inn for, er inkorporert i det endelige utkastet, sier Torunn Janbu.

Grundig gjennomgang

Gjennomgang og godkjenning av den reviderte versjonen av Helsinki-deklarasjonen var en av hovedsakene under generalforsamlingen. I mai 2007 nedsatte den medisinsketiske komiteen i WMA en arbeidsgruppe som skulle ha som formål å gjennomføre en revisjon av deklarasjonen. Målsettingen var at WMAs generalforsamling skulle ta stilling til forslaget på sitt møte i oktober 2008. Arbeidsgruppen ble ledet av Eva Nilsson Bågenholm, president i den svenske legeforeningen.

Det reviderte forslaget har vært gjenstand for to høringsrunder. Resultatene av den første høringsrunden ble diskutert på et møte i Helsinki i mars 2008 der omlag 50 representanter fra ulike land deltok. Det var her lagt opp til debatt rundt enkelte spørsmål knyttet til deklarasjon. Resultatet av møtet ble at arbeidsgruppen skulle jobbe videre med et flertall av spørsmålene som bl.a. hadde skilt seg ut som særlig kontroversielle. Etter en ny høringsrunde ble arbeidsgruppens endelige forslag sendt WMAs medisinsketiske komité som henstilte til WMAs råd (council) at det reviderte forslaget skulle legges frem for generalforsamlingen med oppfordring om at det skulle vedtas.

Gir sin fulle støtte

– Legeforeningen støttet forslaget til den endelige versjonen, sier Torunn Janbu.

– Vi har hatt en grundig gjennomgang av forslagene, og til tross for at man ikke har tatt hensyn til alle våre synspunkter, kan vi helt klart stille oss bak erklæringen. Vi hadde bl.a. et ønske om at man i stedet for å begrense seg til begrepet «lege» i erklæringens § 10: «physicians should consider the ethical, legal and regulator norms and standards for research involving humans in their own countries ...» burde bruke begrepet «forsker», sier hun. Legeforeningen mener at alle som deltar i medi-

– Legeforeningen er fornøyd med at Helsinki-deklarasjonen ble godkjent, sier Torunn Janbu. Foto Cecilie Bakken

sinske forsøk bør sikres de samme rettigheter uavhengig av hvem som leder studien. På denne bakgrunn foreslo derfor Legeforeningen at man heller burde bruke begrepet «researcher» Ved å referere til forskere generelt vil man også kunne oppmuntre andre til å handle i henhold til erklæringen. Arbeidsgruppen mente imidlertid at man ved å endre begrep fra «physicians» til «researchers», ville utvide rekkevidden av deklarasjonen og at dette på sikt kunne medføre at man mistet kontroll/eierskap til deklarasjonen. Videre ble det innvendt at WMA ikke har noen kompetanse overfor andre enn leger, og at det derfor ikke er naturlig at teksten etter sin ordlyd skal rette seg mot grupper.

Blant noen av de mange andre sakene som ble diskutert under generalforsamlingen var stamcelleforskning, profesjonsledet regulering av legeyrket, legers autonomi i pasientbehandling og en resolusjon om helsetjeneste for flyktninger.

WMAs 59. generalforsamling fant sted i Seoul, Sør-Korea fra 15.–18. oktober. Legeforeningen deltok med tre representanter: Terje Vigen, generalsekretær, Trond Markestad, leder i Rådet for legeetikk og Bjørn Oscar Hoftvedt, Legeforeningens sekretariat.

Se den endelige versjonen av Helsinki-deklarasjonen på: www.wma.net

Lise B. Johannessen
lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Valg i Akademikerne kommune og stat

Ole Jakob Knudsen, assisterende generalsekretær i Naturviterne, er gjenvalgt som leder og Jan Olav Birkenhagen, forhandlingsrådgiver i Samfunnsviterne, er valgt som nestleder i Akademikerne kommune for en toårsperiode. Ole Jakob Knudsen har vært leder i Akademikerne kommune siden høsten 2002. Curt A. Lier er gjenvalgt som leder og Per Egeness, forhandlingssjef for Tekna stat, er gjenvalgt som nestleder i Akademikerne stat for en ny toårsperiode. Curt A. Lier har vært leder i Akademikerne stat siden høsten 2006. Han har også vært leder av seksjon stat i Norges Juristforbund og leder av Politiembdsmennenes Landsforening.

Akademikerne stat er forhandlingsutvalg for foreningsmedlemmer i staten.

KUNNGJØRINGER

Godkjenning av utdanningsinstitusjoner i barne- og ungdomspsykiatri

I tråd med Legeforeningens anbefaling har Helseledelse vedtatt følgende:

Helse Førde HF godkjennes som utdanningsinstitusjon for poliklinisk tjeneste for inntil tre år av spesialistutdanningen i barne- og ungdomspsykiatri for tjeneste ved Sogndal BUP.

Vedtaket gjelder fra 29.9. 2008.

Helse Bergen HF godkjennes som utdanningsinstitusjon for poliklinisk tjeneste for inntil tre år av spesialistutdanningen i barne- og ungdomspsykiatri for tjeneste ved Fjell BUP.

Vedtaket gjelder fra 1.10. 2008.

Godkjenning av utdanningsinstitusjon i blodsykdommer

I tråd med Legeforeningens anbefaling har Helseledelse vedtatt at Helse Nord-Trøndelag HF godkjennes som gruppe II-utdanningsinstitusjon for spesialistutdanningen i blodsykdommer for tjeneste ved Sykehuset Levanger, medisinsk avdeling, seksjon for blodsykdommer.

Vedtaket gjelder fra 30.9. 2008.

Godkjenning av utdanningsinstitusjon i revmatologi

I tråd med Legeforeningens anbefaling har Helseledelse vedtatt at Vikersund kurbad AS godkjennes som utdanningsinstitusjon i gruppe II for inntil ett års tellende tjeneste i relasjon til spesialistreglene i revmatologi.

Vedtaket gjelder fra 8.10. 2008.